

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๒.๐๗๐๒/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เอกสารโครงการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภิรมย์ จินธาดา นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง “การส่งเสริม การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผศ.ดร.เอกรินทร์ สังข์ทองเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๓๙๒๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔
โทรสาร ๐ ๗๓๓๔ ๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๑๐๑๑

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘๑ ถนนเจริญประดิษฐ์
ตำบลรุสะมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อทำการวิจัย (สัมภาษณ์)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นายภิรมย์ จินธาตา นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผศ.ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ จึงขออนุญาตจากท่านเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยการสัมภาษณ์จากครูและผู้บริหารของโรงเรียน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๗๓๓๑-๓๙๒๘ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗/ว๐๗๘๗

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘๑ ถนนเจริญประดิษฐ์
ตำบลรู่สมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสัมมนาในกลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

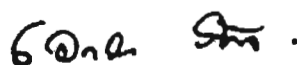
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสัมมนาในกลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความ
ยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภิรมย์ จินธาดา นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน
สถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทาง
สังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญ ในวันที่
๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ ณ ห้องประชุมกระทรวงศึกษาธิการ (ส่วนหน้า) ค่ายสมเด็จพระ
พระสุริโยทัย ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุง
แก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการนำไปปรับใช้กับโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. ๐ ๗๓๓๑ ๓๙๒๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐ ๗๓๓๔ ๘๓๒๒

ที่ ศธ 0521.2.07/ว1018

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

5 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม
ในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายภิรมย์ จินธาดา นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน
สถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทาง
สังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 16 ตุลาคม
2561 ตั้งแต่เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการ
นำไปปรับใช้กับโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เอกรินทร์ .

(รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1624

โทรสาร 0 7334 8322

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษา
เพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. รองศาสตราจารย์.ดร.คณิตา นิจรัลกุล

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมภาพ จิตภิมย์ศรี

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. ดร.พีรศักดิ์ รัตนะ

ตำแหน่ง : ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ร่วมสัมมนาในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

รายนามผู้ร่วมสัมมนาในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ตรวจสอบร่างรูปแบบ

1. นายสันติ แสงระวี

ตำแหน่ง : รองศึกษาธิการภาค 8 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2. ดร. ชูสิน วรเดช

ตำแหน่ง : ศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

3. ดร. ดวงหทัย บุรณเจริญกิจ

ตำแหน่ง : อาจารย์สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาลัษณ์มhitล

4. นายนิติ์ พรหมประสิทธิ์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

5. นายวิสุทธิ์ ชูมั่ง

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

6. นายสรารัฐ เดชมณีรัตน์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. นางปราณี สุวรรณะ

ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ง
รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

รายนามเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

1. นายสรารุช ยอดรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. นายชุมชนม์ ชุมคง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยูโย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1
3. นายนพปฎล มุณีรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
4. นายวิเชษฐ ไชยบุญมา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุโป๊ะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
5. นางสาววีรพัฒน์ อนุบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปะนาละ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
6. นายวิเชน คงศรีจันทร์ :ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
7. นางสาววัชรภรณ์ ยี่เต็ง ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
8. นายนิยอ บำฮา ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3
9. นางสาวนิรมัย นิเดร์หะ
ตำแหน่ง : ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี
10. นางสาววิยดา พรหมทอง ครูวิชาการโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1
11. นางยุพา แดงประดับ ครูวิชาการโรงเรียนบ้านยูโย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
12. นางลัดดาวัลย์ แก้วเพชร ครูวิชาการโรงเรียนบ้านศาลาใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ภาคผนวก จ
เครื่องมือการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

A Model of Promoting Education for Social Justice in Schools
in Three Southern Border Provinces of Thailand

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.เรชา ชุสุวรรณ และ รศ.ดร.ชิตชนก เขิงเขาว์

โดย

นายภิรมย์ จินธาดา
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แบบยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form)

แบบฟอร์มนี้เป็นเอกสารยินยอมการเข้าร่วมให้สัมภาษณ์ข้อมูลประกอบการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” ของนักศึกษาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี งานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษามุมมองของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและองค์ประกอบของการส่งเสริม การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน สถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ลักษณะของงานวิจัย

งานวิจัยส่วนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งเป็นการศึกษามุมมองของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีระยะเวลาในการทำวิจัย 1 ปี โดยมุ่งเน้นศึกษาเพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความลับส่วนบุคคล

ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าวจะถูกเก็บเป็นความลับและยึดหลักทางจรรยาบรรณและจริยธรรมทางการวิจัย ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้เพียงบุคคลเดียวและจะมีการจัดเก็บข้อมูลในแฟ้มการวิจัย โดยจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการทำลายข้อมูลทั้งหมดหลังจาก เสร็จสิ้นการวิจัย การกระทำดังกล่าวเป็นการจัดการเก็บข้อมูลอย่างเป็นความลับทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความถูกต้องและปกป้องความลับของผู้เข้าร่วมวิจัย

ความสมัครใจในการร่วมให้ข้อมูล

การให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยดังกล่าวเป็นไปโดยความสมัครใจ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีสิทธิ์ถอนตัวจากการวิจัยหรือ ปฏิเสธ การให้ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ให้ข้อมูลสำคัญในช่วงระหว่างการให้สัมภาษณ์ข้อมูล และข้อมูลเหล่านั้นจะถูกทำลายในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์

ข้อสงสัย

หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีข้อสงสัยหรือคำถามประการใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมในโครงการวิจัยดังกล่าว กรุณาติดต่อ ผศ. ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง หรือ ดร.เรชา ชูสุวรรณภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

.....

กรุณาฉีกข้อความด้านล่างและคืนกลับให้ผู้วิจัย

โปรดอ่านข้อความด้านล่างเพื่อแสดงว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเข้าใจเงื่อนไขในการเข้าร่วมและโปรดทำเครื่องหมายในช่องที่กำหนดดังข้อความด้านล่างนี้

- ข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย
- ข้าพเจ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการวิจัยดังกล่าว กรุณาติดต่อที่
หมายเลข _____
- ข้าพเจ้าไม่สะดวกที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยดังกล่าว

ลายเซ็นชื่อ _____ วันที่ _____ / _____ / _____

หมายเลขติดต่อ โทร. _____

โทรสารหมายเลข _____

หมายเหตุ แบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัยจัดทำเป็นเอกสารอย่างมีลายลักษณ์อักษรเพื่อความถูกต้องและความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลและเป็นไปตามหลักการของการวิจัยเชิงคุณภาพ ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจะติดต่อกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกครั้งหนึ่งทางโทรศัพท์เพื่อการนัดหมายเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสะดวกในการเข้าร่วมโครงการวิจัย และผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถส่งแบบตอบรับมายังสถานที่ข้างต้น

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

A Model of Promoting Education for Social Justice in Schools
in Three Southern Border Provinces of Thailand

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษามุมมอง องค์กรประกอบและรูปแบบในการส่งเสริม
การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 มุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ตอนที่ 3 องค์กรประกอบในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน
สถานศึกษา

ตอนที่ 4 รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ปฏิบัติงาน.....

ระดับการศึกษา.....

ข้อมูลรางวัลหรือผลงานดีเด่นอื่นๆ ที่โรงเรียนได้รับ.....

.....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 2 มุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลให้เกิดความยุติธรรมทางสังคมหรือไม่ อย่างไร กรุณาอธิบาย

.....

.....

.....

4. ในมุมมองของท่านการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าใครควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่านโยบายการจัดการศึกษาของรัฐหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ช่วยสร้างให้เกิดความยุติธรรมทางสังคมหรือเสริมสร้างโอกาสในการศึกษาในพื้นที่ได้อย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 องค์ประกอบในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน
สถานศึกษา

1. สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. จากประเด็นองค์ประกอบดังกล่าวท่านคิดว่าควรมีรายละเอียดในองค์ประกอบนั้นอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

1. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมควรเป็นอย่างไร มีหลักการหรือหลักคิดอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่กล่าวถึงข้างต้นควรเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมหรือไม่

.....

.....

.....

แบบสังเกตไม่มีส่วนร่วม เพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

โรงเรียน.....สพป.....วัน/เดือน/ปี.....

ที่	ประเด็นที่สังเกต	บันทึกการสังเกต	หมายเหตุ
1.	สภาพแวดล้อม โรงเรียน	
2.	สภาพชุมชน	
3.	การจัดการเรียนการ สอน	
4.	ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	
5.	การอำนวยความสะดวก	
6.	ประชาธิปไตยในร.ร.	
7.	นโยบายที่เกี่ยวข้อง	
8.	ประเด็นอื่นๆที่ เกี่ยวข้อง	

แบบบันทึกการสัมมนาอิงกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง แบบบันทึกการสัมมนาอิงกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการ
จัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ทรงคุณวุฒิ
- ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนาร่างรูปแบบ
- ตอนที่ 3 ประเด็นการสนทนาองค์ประกอบของรูปแบบ
- ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บันทึกการสนทนา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ร่วมสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง

1. ชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....อายุ.....ปี
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
4. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ณ สถานที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน.....ปี
5. ระดับการศึกษา ปริญญาเอก ปริญญาโท
 ปริญญาตรี ต่ำกว่าระดับปริญญา

ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนาร่างรูปแบบ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประเมินเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

1. ความเหมาะสมของร่างรูปแบบในภาพรวม

ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม

เหมาะสม แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม

.....

2. ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบในภาพรวม

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

เป็นไปได้แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเป็นไปได้

.....

3. ความเหมาะสมของความสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของรูปแบบ

ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม

เหมาะสมแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม

.....

4. ความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของรูปแบบ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

เป็นไปได้แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเป็นไปได้

.....

ตอนที่ 3 ประเด็นการสนทนาองค์ประกอบของรูปแบบ

คำชี้แจงโปรดพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

1. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
 เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
 เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
 เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
 เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

5. การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
- เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

.....

6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
- เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

.....

7. การส่งเสริมให้มีการยอมรับทางวัฒนธรรม

- เหมาะสม เป็นไปได้ ไม่เหมาะสม เป็นไปไม่ได้
- เหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บันทึกการสนทนา

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

(A Model of Promoting Education Social Justice in School
In Three Southern Border Provinces of Thailand)

คำชี้แจง แบบบันทึกการสนทนาเพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ร่วมสนทนา
ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนาาร่างรูปแบบ
ตอนที่ 3 ประเด็นการสนทนาองค์ประกอบของรูปแบบ
ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บันทึกการสนทนา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ร่วมสนทนา

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง

1. ชื่อ- สกุล.....อายุ.....ปี
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
4. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตำแหน่ง ปัจจุบัน.....ปี
5. ระดับการศึกษา ปริญญาเอก ปริญญาโท
 ปริญญาตรี ต่ำกว่าระดับปริญญา

ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนาร่างรูปแบบ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ในสถานศึกษา

1. ความเหมาะสมของร่างรูปแบบในภาพรวม

ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม

เหมาะสม แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม

.....

2. ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบในภาพรวม

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง

นำไปใช้ได้จริง แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อความเป็นไปได้

.....

ตอนที่ 3 ประเด็นการสนทนาองค์ประกอบของรูปแบบ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบว่าสามารถนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้หรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร

3.1 การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

3.2 การส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางวัฒนธรรม

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

3.3 การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

3.4 การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

3.5 การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

3.6 การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

3.7 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

นำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง นำไปใช้ได้จริง แต่ต้อง

ปรับปรุงบางส่วน

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บันทึกการสนทนา

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Sattahip Campus

ภาคผนวก จ
ร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม
ในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม
ในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
1. การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม	1.1 การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.1.1 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน 1.1.2 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง 1.1.3 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
	1.2 จัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม	1.2.1 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง 1.2.2 จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 1.2.3 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาสู่ยุคประเทศไทย 4.0
2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	2.1 การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหาร	2.1.1 การนิเทศ ติดตาม และกำกับ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 2.1.2 การพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อความยุติธรรมทางสังคม 2.1.3 การส่งเสริมทักษะการสื่อสาร 2.1.4 การกำหนดนโยบาย
	2.2 การส่งเสริมสมรรถนะครู	2.2.1 การพัฒนาความรู้เรื่อง ICT 2.2.2 การส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงาน 2.2.3 การส่งเสริมจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2.2.4 การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
	2.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	2.3.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 2.3.2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2.3.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนและภาคส่วนสังคม
	2.4 การส่งเสริมให้สถานศึกษามีมาตรฐานใกล้เคียงกัน	2.4.1 การพัฒนาคุณภาพครู 2.4.2 การจัดหาสื่ออุปกรณ์วัสดุและครุภัณฑ์ 2.4.3 การสร้างความพร้อมของอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	3.1 การเพิ่มโอกาสให้กับผู้เรียน	3.1.1 สร้างโอกาสในการเข้าเรียนและศึกษาต่อ 3.1.2 เปิดโลกทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 3.1.3 ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน
	3.2 การส่งเสริมให้เข้าถึงคุณภาพการ	3.2.1 จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3.2.2 การใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี 3.3.4 การระวังและป้องกันปัญหาเสพติด 3.3.5 การสอนซ่อมเสริม 3.3.6 การบริการแนะแนว

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	4.1 การจัดสรรงบประมาณอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	
	4.2 การจัดสรรบุคลากรอย่างพอเพียงและเหมาะสม	
	4.3 การจัดสรร สื่อ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	4.3.1 การจัดสรร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีด้านการจัดการเรียนการสอน 4.3.2 การจัดสรรครุภัณฑ์ 4.3.3 การจัดสรรงบประมาณ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	5.1 การส่งเสริมคุณภาพทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	5.1.1 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5.1.2 ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาไทย แก้ปัญหา อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้
	5.2 การส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสมตามช่วงวัย	5.2.1 เพิ่มทักษะทางวิชาชีพ 5.2.2 ส่งเสริมการมีงานทำ
	5.3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	5.3.1 ส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ(อังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน 5.3.2 ส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 5.3.3 การส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนานวัตกรรม

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
6. การส่งเสริมการจัด การศึกษาเพื่อความเป็น พลเมือง	6.1 การส่งเสริมหลักประชาธิปไตย	6.1.1 สร้างความเข้มแข็งระบอบ ประชาธิปไตยในโรงเรียน 6.1.2 ฝึกความเป็นผู้นำผู้ติดตาม วิถีประชาธิปไตย 6.1.3 จัดกิจกรรมที่เน้นความเป็น พลเมือง
	6.2 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เรื่อง สิทธิและหน้าที่	6.2.1 ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับสิทธิ และหน้าที่ของชาวไทย 6.2.2 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชน
	6.3 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้การอยู่ ร่วมกัน	6.3.1 การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันใน ความหลากหลาย 6.3.2 จัดกิจกรรมที่เน้นการปลูกฝัง จิตอาสา 6.3.3 เสริมสร้างวินัยต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม 6.3.4 ส่งเสริมการเรียนรู้สันติศึกษา
7. การส่งเสริมให้เกิด การยอมรับทาง วัฒนธรรม	7.1 การส่งเสริมด้านประเพณี วัฒนธรรมของผู้เรียน	
	7.2 การส่งเสริมองค์ความรู้และ การปฏิบัติตามหลักธรรมของ ศาสนาที่นับถือ	7.2.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและแนวปฏิบัติของศาสนา 7.2.2 ส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจ 7.2.3 จัดสถานที่ที่เหมาะสมในการ ปฏิบัติศาสนกิจ

Prinace of Songkla University
Patani Campus

ภาคผนวก ข
ผลการสัมมนาอิงกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้
ของรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม
ในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการสัมมนาอิงกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้
ของรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการพิจารณาร่างรูปแบบ	เหมาะสม/ เป็นไปได้	ไม่เหมาะสม/ เป็นไปได้	เหมาะสม เป็นไปได้ แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
1. ความเหมาะสมของร่างรูปแบบในภาพรวม	7		
2.ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบในภาพรวม	7		
3. ความเหมาะสมของความสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของรูปแบบ	6		1
4. ความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของรูปแบบ	7		
รายการพิจารณาองค์ประกอบ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสมแต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
1. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม	6	-	1
2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	6	-	1
3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	6	-	1
4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	7	-	-
5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	6	-	1
6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง	6		1
7. การส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางวัฒนธรรม	6		1

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับปรุงร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความ
ยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
1. ความเหมาะสมของความสัมพันธ์ความ เชื่อมโยงของรูปแบบ	ส่วนประกอบของแผนภูมิภาพไม่ต้องใส่หมายเลข เนื่องจากแต่ละองค์ประกอบไม่ได้เป็น กระบวนการที่ต่อเนื่อง
2. การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบททาง สังคม	- เพิ่มประเด็นย่อยการจัดการศึกษาให้มีความ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และ ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ชาติ
3. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	- เพิ่มประเด็นรอง ควรเพิ่ม (2.3) การส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และบูรณาการ การทำงานของหน่วยงานทางการศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ - เพิ่มประเด็นย่อย การพัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพหุ วัฒนธรรมและ ความยุติธรรมทางสังคม
4. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	- ดูแลครอบคลุมเด็กทุกประเภท พิจารณาด้อย โอกาส มีความสามารถพิเศษ เด็กปกติ - ควรเพิ่มประเด็นย่อยเรื่องการระวังและป้องกัน ปัญหายาเสพติดให้โทษ
5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	ในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ควรเพิ่มประเด็นย่อยเรื่องส่งเสริม ความสามารถในการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม
6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็น พลเมือง ประเด็นย่อย 6.3.4	การให้ความรู้เรื่องทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการทะเลาะ การยืนยันทิธี

รายการที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
7. การส่งเสริมให้มีการยอมรับทางวัฒนธรรม	<p>-ปรับจาก การส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางวัฒนธรรม เป็น การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และทักษะทางวัฒนธรรม</p> <p>-ควรเพิ่มเติมประเด็นย่อยในเรื่องการสร้างประสบการณ์ให้รู้จักยอมรับความแตกต่าง</p>

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข

ผลการสนทนากลุ่ม ในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบการส่งเสริม
การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสถานศึกษา

ผลการสนทนากลุ่ม ในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษา
เพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสถานศึกษา

รายการพิจารณาองค์ประกอบ	นำไปใช้ได้จริง	ไม่สามารถนำไปใช้ได้	นำไปใช้ได้จริงแต่ต้องปรับปรุง
1. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม	12	-	-
2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	12	-	-
3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	11	-	1
4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	11	-	1
5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	10	-	2
6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง	11	-	1
7. การส่งเสริมให้มีการยอมรับทางวัฒนธรรม	11	-	1
ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่างรูปแบบในภาพรวม	9		3

ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่มในการปรับปรุงร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อ
ความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
ภาพรวมของร่างรูปแบบ	น่าจะเพิ่มรายละเอียดหรือขั้นตอนของรูปแบบให้ชัดเจนมากขึ้นให้เห็นกระบวนการหรือขั้นตอนของรูปแบบ
องค์ประกอบที่ 1. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม	
องค์ประกอบที่ 2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> -เพิ่มประเด็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ -เพิ่มเติมประเด็นการพัฒนาครูให้เข้าถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม -เพิ่มเติมเรื่องสมรรถนะในการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู -ควรเพิ่มประเด็นการพัฒนากระบวนการนิเทศติดตามมาตรฐานการจัดการศึกษา
องค์ประกอบที่ 3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> -ปรับภาษาจากการเรียนร่วม เป็น เรียนรวม -การส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
องค์ประกอบที่ 4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	ควรเพิ่มเติมแนวทางในการดำเนินการในโรงเรียน
องค์ประกอบที่ 5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> -น่าจะเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับวิชาการ -ควรเตรียมผู้เรียนเพื่อรองรับยุคปัญญาประดิษฐ์ <p>ควรปรับคำว่า “สมรรถนะเพื่อการแข่งขัน” เป็น ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่มในการปรับปรุงร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>

รายการที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง	<ul style="list-style-type: none"> -ควรสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน -ควรเพิ่มความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่มนุษยชน
องค์ประกอบที่ 7. การส่งเสริมให้มีการยอมรับทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> -ให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจความเชื่อพื้นฐานของแต่ละศาสนา -ให้มีทักษะในการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ฅ
ผลการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

ผลการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
1. การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม	1.1 การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.1.1 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน 1.1.2 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง 1.1.3 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
	1.2 จัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม	1.2.1 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง 1.2.2 จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 1.2.3 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาสู่ยุค ประเทศไทย 4.0
2. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	2.1 การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหาร	2.1.1 การนิเทศ ติดตาม และ กำกับ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 2.1.2 การสร้างพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมทางสังคม 2.1.3 การให้ความรู้ความเข้าใจ เรื่องพหุวัฒนธรรมและความรู้ เรื่องความยุติธรรมทางสังคม 2.1.4 การส่งเสริมทักษะการสื่อสาร 2.1.5 การกำหนดนโยบาย
	2.2 การส่งเสริมสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา	2.2.1 การพัฒนาความรู้เรื่อง ICT 2.2.2 การส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
		2.2.3 การส่งเสริมจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2.2.4 การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
	2.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการ บูรณาการการทำงาน	2.3.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 2.3.2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2.3.4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนและภาคส่วนสังคม 2.3.4 การบูรณาการในการทำงานร่วมกันขององค์ทางการศึกษา
	2.4 การส่งเสริมให้สถานศึกษามีมาตรฐานใกล้เคียงกัน	2.4.1 การพัฒนาคุณภาพครู 2.4.2 การจัดหาสื่ออุปกรณ์ วัสดุ และครุภัณฑ์ 2.4.3 การสร้างความพร้อมของอาคารสถานที่ 2.4.4 การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้
3. การสร้างเสริมโอกาสทางการศึกษา	3.1 การเพิ่มโอกาสให้กับผู้เรียน	3.1.1 สร้างโอกาสในการเข้าเรียนและศึกษาต่อ 3.1.2 เปิดโลกทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 3.1.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน
	3.2 การส่งเสริมให้เข้าถึงคุณภาพการศึกษา	3.2.1 จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3.2.2 การใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี
	3.3 การจัดระบบดูแล	3.3.1 การช่วยเหลือเด็กที่มีความ

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
	ช่วยเหลือนักเรียน	ต้องการพิเศษ 3.3.2 การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส 3.3.3 การส่งเสริมสุขภาพของผู้เรียน 3.3.4 การระวังและป้องกันปัญหา ยาเสพติด 3.3.5 การสอนซ่อมเสริม 3.3.6 การบริการแนะแนว
4. การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	4.1 การจัดสรรงบประมาณอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	
	4.2 การจัดสรรบุคลากรอย่างพอเพียงและเหมาะสม	
	4.3 การจัดสรร สื่อ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	4.3.1 การจัดสรร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีด้านการจัดการเรียนการสอน 4.3.2 การจัดสรรครุภัณฑ์ 4.3.3 การจัดสรรงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
5. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	5.1 การส่งเสริมคุณภาพทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	5.1.1 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5.1.2 ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาไทย แก้ปัญหา อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้
	5.2 การส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสมตามช่วงวัย	5.2.1 เพิ่มทักษะทางวิชาชีพและความเป็นผู้ประกอบการ 5.2.2 ส่งเสริมการมีงานทำ การหารายได้ระหว่างเรียน
	5.3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	5.3.1 ส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ(อังกฤษและ

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
		ภาษาและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน 5.3.2 ส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 5.3.2 การส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนานวัตกรรม
6. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง	6.1 การส่งเสริมหลักประชาธิปไตย	6.1.1 ส่งเสริมให้มีโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน 6.1.2 ฝึกความเป็นผู้นำผู้ตาม 6.1.3 จัดกิจกรรมที่เน้นความเป็นพลเมือง
	6.2 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่	6.2.1 ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามกฎหมาย 6.2.2 สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐาน 6.2.3 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน
	6.3 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน	6.3.1 การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในความหลากหลาย 6.3.2 จัดกิจกรรมที่เน้นการปลูกฝังจิตอาสา 6.3.3 เสริมสร้างวินัยต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม 6.3.4 ส่งเสริมการเรียนรู้สันติศึกษา

องค์ประกอบ	แนวทาง	วิธีการ
7. การส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางวัฒนธรรม	7.1 การส่งเสริมด้านประเพณีวัฒนธรรมของผู้เรียน	7.1.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย 7.1.2 ส่งเสริมการแต่งกายที่ถูกต้องตามอัตลักษณ์
	7.2 การส่งเสริมองค์ความรู้และการปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่นับถือ	7.2.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการแนวคิดและแนวปฏิบัติของศาสนา 7.2.2 ส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจ 7.2.3 จัดสถานที่ที่เหมาะสมในการปฏิบัติศาสนกิจ
	7.3 การสร้างประสบการณ์ให้รู้จักยอมรับความแตกต่าง	7.3.1 ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ญ
ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดยะลา

ผู้สัมภาษณ์ ก่อนอื่นขอถามข้อมูลเบื้องต้นก่อนนะครับว่าท่านผอ.ปฏิบัติราชการในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มากี่ปีแล้วครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ อยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มาตลอดครับ

ผู้สัมภาษณ์ แสดงว่าท่านผอ.เข้าใจบริบทของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดีใช่ไหมครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ใช่ครับ

ผู้สัมภาษณ์ ผมขออนุญาตเข้าสู่การสัมภาษณ์เลยนะครับ ท่านมีความเข้าใจอย่างไรเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ ความยุติธรรมทางสังคม น่าจะเป็นเรื่องของโอกาส โอกาสของคนทุกๆด้าน รวมทั้งโอกาสทางการศึกษา ต้องมีความทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

ผู้สัมภาษณ์ แล้วท่านคิดว่าการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม เป็นอย่างไรครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม คือการให้โอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทั่วถึง ก็คือจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียน หรือว่ากลุ่มเป้าหมายได้เข้าสู่ระบบ อาจจะเป็นการจัดการศึกษา ในระบบ นอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือว่าในรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต ให้เกิดความเท่าเทียมในเชิงคุณภาพ ก็ต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เท่าเทียมกัน กับคนทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ในประเทศ บางกลุ่มก็อยู่ในระบบ บางกลุ่มก็อาจจะเป็นการศึกษา นอกระบบหรือตามอัธยาศัย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องมีคุณภาพและมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

ผู้สัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาในระบบในบ้านเราทั่วถึงและเท่าเทียมกันหรือยัง

ผู้ให้สัมภาษณ์ การศึกษาที่เราจัดอยู่ทุกวันนี้ ถามว่าสมบูรณ์แบบแล้วยัง ก็ตอบว่ายังไม่สมบูรณ์แบบ แต่ถามว่าการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เนี่ย เราก็อำนาจ ผมว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งในเรื่องของโอกาสทางการศึกษา โอกาสทางการศึกษานี้ เราเปิดการศึกษาหลากหลายมาก ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนไป ก็เหมือนกับพื้นที่อื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ภาครัฐอาจจะจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคประชาชน เช่นการศึกษาทางเลือก เอกชนเราก็มี ไม่น้อยหน้าพื้นที่อื่นของประเทศ แต่ที่เรามีมากกว่า คือการศึกษาด้านศาสนา เช่นศูนย์การศึกษาประจำมัสยิด สถาบันปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งในระบบของการสอนศาสนาอิสลาม นี้ เรามีการสอนอิสลามแบบเข้ม มีโรงเรียนวิถีพุทธ มีโรงเรียนวิถีธรรม นอกจากนั้นเรายังมีโอกาสทางการศึกษา ทั้งสายสามัญ สายอาชีพ ในภาคใต้เนี่ย เรามีการจัดการศึกษา ทั้งสายสามัญ ศาสนา กีฬา อาชีพ และดนตรี หมายความว่า ในเรื่องสายอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมที่เป็นสามัญ เรามีระบบทวิศึกษาที่เรียนสามัญ ควบคู่กับอาชีพ มีโครงการใหม่ที่เปิดห้องเรียน ศิลป์-อาชีพ ซึ่งเป็นห้องเรียนพิเศษที่

รองรับการพัฒนาอาชีพ มีโรงเรียนวิทยาศาสตร์กีฬา ที่มาเรียนในลักษณะประจำมีทุนการศึกษาให้ เด็กจะเรียนสามัญและเรียนกีฬาไปด้วย ตามที่ตนเองถนัด เมื่อเด็กจบ ม.6 ก็จะมีทุนการศึกษาจนจบปริญญาตรี ส่วนห้องดนตรีก็จะมี สามโรงเรียน คณะราชภัฏบรจบุรี สุโขทัย-ลก และเบญจมราชูทิศ ปัตตานี นอกจากนี้เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาเรามีทุนการศึกษามากมาย เช่น ทุนภูมิทายาท และทุนอื่นๆอีกมากมาย

ผู้สัมภาษณ์ ในบริบท สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรจัดการศึกษาอย่างไรที่ให้ผู้เรียนทุกคน ได้เข้าถึงคุณภาพของการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ ในเรื่องความยุติธรรมทางสังคม ในมิติของคุณภาพการศึกษานี้ ถ้าจะให้ชี้ชัดลงไปก็จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับการสอบ NT O-Net หรือ PISA ซึ่งจะมีคุณภาพต่ำกว่าภูมิภาคอื่นของประเทศ ปัญหานั้นมันเกิดมาก่อนช้านาน มันมีอยู่สองประเด็นหลัก ประเด็นที่ 1 ก็คือ เรื่องของปัจจัยภายนอกก่อน ประเด็นแรกคือเรื่องความซับซ้อนของวัฒนธรรม ภาษา ประเด็นที่ 2 คือเกิดจากปัญหาสถานการณ์ในพื้นที่ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกับคุณภาพ ส่วนปัจจัยภายใน เช่น ปัญหาครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงวุฒิ อาจจะมีปัญหามากในช่วงที่ครูย้ายออกไป ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้เกิดปัญหาสำคัญคือ การอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนในพื้นที่ และปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น การจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพที่แท้จริงคือต้องให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ เพราะในวิถีชีวิตของเด็กที่นี้คือใช้ภาษายาวีภาษาถิ่น ต้องแก้ปัญหานี้ก่อน แก้อย่างไรมันก็ต้องว่ามาจากเรื่องหลักสูตร การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในเรื่องหลักสูตรเช่น เวลาเรียนอาจจะต้องพิเศษหน่อย ที่อื่นอาจจะต้องเรียนวันละชั่วโมง ที่เราอาจต้องเรียนมากขึ้น บูรณาการมากขึ้น วิธีสอนของครูที่สำคัญจะต้องทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีกับภาษาไทย เรียนแล้วไม่เบื่อ พยายามใช้สื่อให้มาก พยายามจัดโรงเรียน ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สื่อก็ต้องสอดคล้องกับบริบทของ จชต. การวัดก็ต้องมีระบบการวัดที่ต้องมีความต่อเนื่อง หลายๆครั้งจะได้รู้พัฒนาการเด็ก ครูก็ต้องจัดให้ตรงเอก และครูทุกคนต้องสามารถบูรณาการภาษาไทยได้กับทุกวิชา เด็กอนุบาลก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการใช้ภาษาไทย ป.1 ก็เน้นภาษาไทย และคณิตเป็นหลัก ป.2 ก็เพิ่มวิชาอื่นเข้ามา ป. 1 2 3 นี้ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันโดยเฉพาะเรื่องเวลาเรียน เราสามารถยืดหยุ่นเวลาเรียนได้ เพื่อทำให้เด็กอ่านออกเขียนได้อีกปัญหาคือขาดเรียนบ่อย กลุ่มนี้จะมีปัญหาทางสังคม ครอบครัว ที่เราทำได้ในโรงเรียนคือ การเยี่ยมบ้านนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือ

อีกประเด็นคือการบริหารจัดการ คือทำครูให้มีคุณภาพ การใช้สื่อต้นทาง เช่น DLTV DLIT

ผู้สัมภาษณ์ ในบริบทของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้สถานศึกษาจะดำเนินการอย่างไรบ้างที่จะปลูกฝังให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขท่ามกลางความหลากหลาย

ผู้ให้สัมภาษณ์ สิ่งที่เราทำได้ ในระบบการศึกษา คือการเรียนรู้ผ่านกลุ่มสาระต่างๆ และการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมลูกเสือ การเข้าค่ายพักแรม การไป

ทัศนศึกษาด้วยกัน การร่วมงานประเพณีด้วยกัน ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันในระหว่างความแตกต่างทางศาสนา อย่างที่ สองคือในการเรียนการสอน เช่น การสอนสันติศึกษาในโรงเรียน แต่ครูต้องเข้าใจก่อน

ผู้สัมภาษณ์ การปลูกฝังให้นักเรียนรักความเป็นไทย ควรทำอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผมว่านักเรียนไทยเราเนี่ย มีความรู้สึกรักชาติทุกคนนะ อยู่บ้านเราอยู่เฉยๆ แต่พอเราไปอยู่ที่ไกล อย่างเช่น นักเรียนที่เรียนอยู่มาเลเซีย ที่ผมไปเยี่ยมมา เขามีการแสดงของชั้นต่างๆ เด็กบ้านเราก็จะแสดงออกถึงความเป็นไทย แสดงให้เห็นว่าเขารู้สึกว่าเขาเป็นคนไทยนะ เรื่องนี้ เราเองต้องช่วยกัน ร่วมปลูกฝังความเป็นพลเมืองไทย การเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงสร้างสรรค์

ผู้สัมภาษณ์ ท่านคิดว่าพื้นที่ตรงนี้ควรทำอย่างไรให้นักเรียนมีโอกาสมุ่งมั่นทำงานทำครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ยุทธศาสตร์ชาติก็บอกแล้วว่าเราต้องเป็นประเทศที่มีความมั่นคงยั่งยืน ในการจัดการศึกษาเราก็ต้องจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ เพื่ออาชีพตั้งแต่ระดับประถม มัธยม อุดมตามลำดับ ตอนนี้นั้นก็เพิ่งเริ่มต้นผมว่าเรื่องนี้ต้องทำให้จริงจัง ปลูกฝังให้เด็กมีนิสัย เป็นผู้ประกอบการ เรียววิชา ทำมาค้าขาย ให้เด็กได้คุ้นเคยกับการทำงาน เช่น ในช่วงเวลาเรียน เพิ่มเวลาผู้เด็กควรจะออกแบบยังไง จัดกิจกรรมอย่างไรให้เป็นการฝึกอาชีพซึ่งครั้งหนึ่งเราก็เคยมี สมัยเราเป็นนักเรียน อย่างเช่นเราเคยเรียนวิชาหัตถศึกษา เดี่ยวนี้วิชาการงานอาชีพเราก็มีแต่เราไปเน้นในเรื่องการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ผมว่าเราต้องปรับกระบวนการทัศนในเรื่องการจัดการศึกษาเรื่องอาชีพ เริ่มจากป.5 จนถึงระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ผู้สัมภาษณ์ ท่านคิดว่าใครควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผมว่าทุกภาคส่วนครับทั้งในส่วนของคุณครูในกระทรวงศึกษาธิการของเรา หรือในภาคของเอกชน ประชาชน ภาคส่วนสังคม ที่เรียกว่าประชารัฐ ชุมชนในพื้นที่ อย่างน้อยก็ต้องดูแลเด็ก กระทรวงทบวง กรมต่างๆก็ต้องช่วยกัน สังคมเราจะต้องเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ทุกสิ่งทุกอย่างพยายามสร้างให้เกิดการเรียนรู้เชิงบวก เช่นสื่อต่างๆ สื่อโทรทัศน์ ออนไลน์ สิ่งพิมพ์ต้องให้ความรู้ไปด้วย และปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปด้วย บทบาทหลักก็หนีไม่พ้นกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ต้นนโยบายของชาติ การศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ก็ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำระหว่างระดับด้วย เช่นว่า มหาวิทยาลัย กับโรงเรียนนี่ก็อย่าให้ต่างกันเกิน โรงเรียนประถมที่มีเด็กเล็กๆ ต้องทำให้มีมาตรฐาน น่าอยู่หน้าเรียนไม่ใช่ทรุดโทรม ดังนั้นทำสถานศึกษาให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เด็กมาโรงเรียนแล้วต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าที่บ้าน ทำให้เด็กอยากมาโรงเรียน

ผู้สัมภาษณ์ นโยบายที่ช่วยสร้างให้เด็กในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โอกาสทางการศึกษา ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงคุณภาพได้ นโยบายควรมีลักษณะอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ 1)นโยบายต้องมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ 2) มิติเรื่องของความรู้ทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21นโยบายต้องสอดคล้องกับสองประเด็นนี้ เขาจะต้องมีความประพฤติตามหลักวิถีทางศาสนา รวมทั้งความรู้ที่ต้องมี เช่น ภาษา การคิดคำนวณ เทคโนโลยี และจะต้องทำอย่างต่อเนื่องและกำหนดนโยบายที่มีความต่อเนื่อง 3) จะต้องให้มีความปลอดภัยแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดีกว่านี้ เรื่องของขวัญกำลังใจในการทำงาน มีความปลอดภัย จะทำให้งานมีคุณภาพ

ผู้สัมภาษณ์ จากที่ได้ทำงานด้านการศึกษามา ท่านเห็นว่าโรงเรียนเขาทำอะไรกันบ้างที่เป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ แล้ว สิ่งที่โรงเรียนทำคือการดูแลเด็กให้มากขึ้น เช่น หลายโรงมีอาหารเช้า เพราะเด็กใน สามจังหวัด มีปัญหา เช่น ยากจน อาศัยอยู่กับยาย บ้างอาหารเช้าไม่ได้ทาน การหาทุนให้ การดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรีซึ่งรัฐอุดหนุนอยู่แล้ว แต่ที่สำคัญคือปัญหาความยากจน มีบุตรมาก โรงเรียนในสามจังหวัดนี้ จะต้องให้การดูแลเด็กมากกว่าพื้นที่อื่น มีระบบดูแลที่เข้มแข็งเป็นเรื่องจำเป็น เช่น การส่งเสริมอาชีพ

ผู้สัมภาษณ์ มีประเด็นอื่นอีกไหมครับที่จะเสนอแนะ

ผู้ให้สัมภาษณ์ การสร้างการรับรู้ครับ เช่นการใช้สื่อให้มากขึ้น การโฆษณา การสร้างการรับรู้ในนโยบายรัฐบาล การประชาสัมพันธ์

ผู้สัมภาษณ์ ครับ ขอบขอบคุณพื่อ.มากนะครับที่เสียสละเวลามาให้ข้อมูลกับผมในวันนี้ครับ

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดยะลา

ผู้สัมภาษณ์ ท่านมีความเข้าใจอย่างไรเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ สิทธิที่พึงมีพึงได้ของคนในสังคม ทุกคนควรมีสื่อสิทธิเท่าเทียมกันในทุกเรื่อง เช่นสิทธิในการรับการศึกษาสิทธิในการรับบริการทางด้านสาธารณสุข สิทธิในการมีส่วนร่วมในการปกครอง หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ควรจะได้รับเท่าเทียมกัน

ผู้สัมภาษณ์ ถ้าเป็นมุมมองในเรื่องการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม ท่านเข้าใจว่าอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ คือการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน สิทธิที่จะเข้าศึกษา สิทธิที่ทุกคนจะได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพ ผ่านระบบการเรียนรู้ และผ่านระบบปัจจัยที่รัฐสนับสนุนให้ ให้เกิดความเท่าเทียมในเบื้องต้น ในเรื่องของการจัดสรรปัจจัยพื้นฐาน เช่น หนังสือเรียน และอื่นๆ รัฐควรจัดสรรให้เท่ากันทุกคน ส่วนอุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนั้น ควรจัดสรรไปตามความจำเป็นของแต่ละที่ ขึ้นอยู่กับรายได้ของครอบครัว

ผู้สัมภาษณ์ การจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนนี้ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรม หรือความยุติธรรมทางสังคมหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผมคิดว่า ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาหรือปัจจัยพื้นฐานที่รัฐจัดให้นั้นเป็นธรรมแล้ว ถ้าเทียบกับที่อื่นคิดว่าน่าจะได้อีกมากกว่าส่วนภูมิภาคอื่นด้วยซ้ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษ มีโครงการต่างๆ ที่ลงมาส่งเสริมนักเรียนที่ด้อยโอกาส การสร้างความยุติธรรมในการจัดการศึกษา ตรงนี้อยู่ที่การทำ ความเข้าใจระหว่างผู้จัดการศึกษา และผู้รับบริการทางการศึกษา การสร้างข้อตกลงให้เข้าใจก่อนว่า สิ่งไหนที่เขาได้ได้รับอย่างเท่าเทียมกับที่อื่น และสิ่งไหนที่ให้เพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อให้แต่ละคนเข้าใจว่า เขาได้รับโอกาสเพิ่มเติมเข้ามาไม่เช่นนั้นแล้วเขาจะเข้าใจว่าเขาขาดโอกาสอยู่ จึงจำเป็นต้องชี้แจง ทำความเข้าใจ

ผู้สัมภาษณ์ ถ้าเรามองว่าการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม คือการที่ทำให้ทุกคน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาในภาคใต้ของเราควรมีลักษณะอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ การจัดการศึกษาตรงนั้นนอกจากจะจัดตามหลักสูตรแกนกลางของประเทศแล้ว เรา ต้องเพิ่มหลักสูตรที่เป็นมิติของความมั่นคง เพราะพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ที่นี่ เขามองว่าไม่ได้รับ ความเป็นธรรมไม่ได้รับการดูแลมาตั้งแต่ต้น ต้องลบภาพความคิดเดิมของเขาว่าสิ่งที่เขาจะได้รับ โอกาส เขาสามารถไปถึงผ่านระบบการศึกษาที่รับจัดให้

ผู้สัมภาษณ์ ในเรื่องหลักสูตรที่เป็นเรื่องความมั่นคงนี้ เป็นเรื่องอะไรบ้างครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ เรื่องของวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เขาจะได้เกิดความภาคภูมิใจในชุมชน ที่เขาอยู่ คือตอนนี้ในด้านการจัดการศึกษา เขาจะมองว่าเขาด้อยโอกาสอยู่เสมอ ที่อื่นเขามีโอกาสดี เขาจะไปเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเรื่องของรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือตลาดแรงงานที่ไปรองรับ ตรงนี้ก็อาจเนื่องมาจากการรับรู้และขาดการมุ่งมั่นของคน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างการรับรู้

ผู้สัมภาษณ์ นอกจากนั้นในเรื่องของการเข้าถึงเทคโนโลยี ในชุมชนอย่างน้องต้องมีที่ที่สามารถ อำนวยความสะดวกให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงแหล่งความรู้ได้

ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังมีการศึกษาเพื่ออาชีพ การเรียนไม่ว่าจะมุ่งไปทางสายไหน ศาสนา หรือ อาชีพ แต่สุดท้ายแล้วเขาต้องหันมาหาอาชีพ ดังนั้นการศึกษาของเขาต้องทำให้เขาเห็นเป้าหมายของการ ประกอบอาชีพดังนั้นกระบวนการแนะแนวจึงมีความสำคัญที่จะสามารถชี้ให้เห็นแนวทางที่ตรงกับ ความถนัดของตนเอง เด็กหลายคนที่ไม่ได้เดินในทางที่เหมาะสมกับตนเอง แต่เดินตามทางที่ผู้ปกครอง มีความเชื่อ เช่นการไปเรียนศาสนา สามัญ ทั้งที่ไม่มีความถนัด ดังนั้นต้องมีกระบวนการแนะแนวที่ เข้มแข็งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ ยังมีประเด็นอื่นอีกไหมครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ยังมีประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องของการปลูกฝังระเบียบวินัย เด็กที่มีวินัยจะรู้ถึงสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง รู้ว่าเขาจะต้องทำ เขาจะต้องเรียนอะไรบ้าง ต้องได้รับการปลูกฝังเรื่อง คุณธรรมพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เราใส่เข้าไปโดยเฉพาะหน้าที่ความเป็นพลเมือง

ผู้สัมภาษณ์ ท่านผอ.คิดว่าการปลูกฝังเรื่องหน้าที่พลเมืองในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความ จำเป็นไหม

ผู้ให้สัมภาษณ์ จำเป็นครับ เพราะทุกคนเขาจะมองแค่ตัวเองเป็นหลัก พอมองตัวเองเป็นหลักนี้ ให้ ตัวเองเป็นสุข ให้สังคมเป็นทุกข์อยู่ มันก็เป็นการมองเพื่อประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก

ผู้สัมภาษณ์ ใครควรมึบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน ผู้ที่มีบทบาทที่สุดคือผู้ปกครอง เป็นบุคคลแรกที่จะช่วยในการ ปลูกฝังเรื่องพฤติกรรม และวินัย หลังจากนั้นก็จะมาที่โรงเรียน โรงเรียนจะเป็นที่หล่อหลอมพฤติกรรม ของเด็กที่มาจากแต่ละครอบครัวที่มีความแตกต่าง ในโรงเรียนนี้ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และ เป็นผู้ที่กำหนดนโยบายของการจัดการศึกษาที่เป็นธรรมสำหรับนักเรียนทุกคน และให้ตรงตามความ ต้องการของชุมชน

ในส่วนของคุณครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุดที่จะต้องหลอมรวมความคิดของ นักเรียนให้ไปสู่แนวทางที่ต้องการ เขตพื้นที่และหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยกำหนดนโยบายและติดให้ โรงเรียนจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เขตพื้นที่มีบทบาทในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรให้มีความเป็นธรรม ตรงกับความต้องการ

ในส่วนของหน่วยงานต้นสังกัดก็มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายกว้างๆให้โรงเรียนได้ หาวิธีปฏิบัติที่มีอิสระพอสมควร สิ่งสำคัญคือ การสร้างความเข้าใจในนโยบายหรือการจัดสรร ทรัพยากรให้ทุกฝ่ายทราบว่าเขาได้รับการสนับสนุนในเรื่องใดบ้างจากรัฐ

ผู้สัมภาษณ์ท่านคิดว่านโยบายของรัฐหรือของเขตพื้นที่การศึกษาช่วยสร้างโอกาสให้สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ได้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ นโยบายที่รัฐกำหนดลงมาในพื้นที่บางนโยบายไม่เหมาะกับบริบทของพื้นที่ บางพื้นที่ ไม่เหมาะกับนโยบายโครงการ ไม่ว่าจะในเรื่องของจำนวนเด็ก งบประมาณ หรือจำนวนบุคลากร เพราะฉะนั้นในบางโครงการที่มีนโยบายลงมาก็ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม ในเรื่องขีด ความสามารถที่จะทำได้ ไม่ว่าจะงบประมาณหรือบุคลากร ถ้าโรงเรียนที่ส่งโครงการลงไปจนมากเกินไป โรงเรียนนั้นก็จะมุ่งแต่บริหารโครงการ เด็กก็จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

ผู้สัมภาษณ์ ในโรงเรียนของท่านมีการดำเนินการอะไรบ้างที่เป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ ในเรื่องปัจจัยพื้นฐาน อันนี้โรงเรียนต้องมีการสำรวจข้อมูลนักเรียนให้รู้ข้อมูลทุกด้าน ของนักเรียน โดยเฉพาะ ข้อมูลนักเรียนที่มีความขาดแคลน ยากจนเมื่อเราอุดหนุน ช่วยเหลือหรือให้

ทุนการศึกษาก็จะช่วยให้ด้วยความเป็นธรรม โรงเรียนมีกองทุนช่วยเหลือเด็กและครอบครัวของเด็ก การจัดบริการอาหารกลางวันเราก็บริการให้กับเด็กทุกคนถึงแม้ในเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งรัฐไม่ได้จัดงบให้ ประเด็นต่อมาคือคุณภาพผู้เรียน เรามีการทำข้อตกลงในชั้นเรียน มีการประชุม ผู้ปกครองเราสร้างตัวชี้วัด สร้างข้อตกลงกับครูในเรื่องการนิเทศ นโยบายคือเด็กมาโรงเรียนต้องได้เรียน การพัฒนาคุณภาพก็ต้องส่งเสริมตามศักยภาพเด็ก เด็กที่มีความสามารถพิเศษก็ส่งเสริมให้เขาได้เข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการจนถึงระดับสูงสุด เด็กอ่อนก็มีการซ่อมเสริมพัฒนาตามศักยภาพของเขา เราคงทำไม่ได้ที่จะให้เด็กได้พัฒนาศักยภาพได้เท่าเทียมกัน แต่สิ่งที่เด็กได้เท่ากันคือโอกาสและการสนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน คุณภาพครูผู้สอน และการให้เวลาเรียนที่เท่ากันอาหารกลางวันก็ให้เท่ากัน เรามีทั้งส่วนที่ได้รับเท่ากันและแตกต่างกัน ส่วนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเราก็ไม่ทอดทิ้งมีการพัฒนาโดยใช้ดนตรีบำบัด มีการจัดการศึกษาให้เป็นพิเศษ ทั้งที่เรียนกับเด็กปกติ และแยกออกไปดูแลเป็นพิเศษ มีทั้งหมด 24 คน

ผู้สัมภาษณ์ กิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือเด็ก ท่านมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้เด็กที่เป็นเด็กด้อยโอกาส เด็กยากจน อาหารที่เหลือในแต่ละวันก็จะได้ให้ไปเพื่อช่วยเหลือเด็กบางคนที่ครอบครัวลำบาก ผมเองก็ต้องออกไปยินรับเด็กส่งเด็กเพื่อคอยรับฟังปัญหา ซึ่งถ้าเราประชุมเป็นทางการเราก็ได้อะไรไม่มาก แต่แบบไม่เป็นทางการนี้เราได้มาก

ผู้สัมภาษณ์ เรื่องของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาของเด็กที่นี้กับที่อื่นที่มีความเจริญ มีความพร้อม โรงเรียนทำอย่างไรบ้างครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ อย่างแรก โรงเรียนจัดทำอาหารเช้าเพื่อให้เด็กมีสมาธิการเรียนรู้ได้ อย่างที่สองคือการทำ ความเข้าใจผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่เหมาะสมกับวัย และการให้ความสำคัญกับเด็ก

ผู้สัมภาษณ์ ถ้าจะจัดการศึกษาในบริบทของจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความยุติธรรมสำหรับเด็กในภูมิภาคตรงนี้ สถานศึกษาควรทำอะไรบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์ ต้องสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองได้รับทราบถึงแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ควรที่จะรับลูกต่ออย่างไร ไม่ใช่ให้โรงเรียนเดินฝ่ายเดียว เพราะเวลาที่อยู่ในโรงเรียน แค่ 8 ชั่วโมงต่อวัน ดังนั้นในช่วงเวลาที่อยู่ในโรงเรียนเด็กจะต้องได้เรียนอย่างเต็มที่ เรียนตามตัวชี้วัดที่กำหนด ประเด็นต่อมาคือการส่งเสริมด้านสมองกับด้านภาษา พัฒนาการของเด็กควรที่จะเป็นไปตามมาตรฐานของเด็กทั่วไป ที่นี้เด็กไม่มีโอกาสพูดภาษาไทยเลย โรงเรียนจึงจัดให้มีโครงการรักภาษา โครงการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ และโครงการพัฒนาสมองตามหลักการของ BBL

ผู้ให้สัมภาษณ์ โรงเรียนได้ทำอะไรบ้างในการปลูกฝังให้นักเรียนที่อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมสามารถอยู่ร่วมกันในความหลากหลายได้

ผู้สัมภาษณ์ เราจะดำเนินการเรื่องนี้ผ่านโครงการจิตอาสา และสถานักเรียน ไปทำโครงการจิตอาสาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สองศาสนา ทั้งวัดและมัธยม โต๊ะอิหม่ามทุกคนสามารถนั่งคุยกับเจ้าอาวาสได้ และเจ้าอาวาสก็สามารถมางานโต๊ะอิหม่ามได้ ร่วมงานของชุมชนได้ ทั้งสองศาสนา โรงเรียนก็ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนาทั้งสองศาสนา สถานักเรียนก็ดำเนินกิจกรรมหน้าเสาธง มีทั้งการสวดมนต์ และการกล่าวดูอาร์ เราจะใช้สถานักเรียนเป็นตัวขับเคลื่อน เพราะลำพังให้ครูคงไม่พอคงไม่มีความยั่งยืน ครูจะเหนื่อยอยู่ตลอด

ผู้สัมภาษณ์ การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน มีเรื่องใดบ้างที่เราต้องดำเนินการ

ผู้ให้สัมภาษณ์ เรื่องหลักๆที่ผู้ปกครองส่งเด็กมาเรียนที่นี่ คือต้องการให้โรงเรียนสอนให้เด็กใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ที่นี้สอนภาษาไทย เด็กที่มีความรู้ภาษาไทยจะมีโอกาสในการเข้าเรียนที่ดีๆ และมีความก้าวหน้าในชีวิต ที่นี้ไม่ได้มีการเปิดสอนอิสลามศึกษา แต่ผู้ปกครองก็ส่งเด็กเข้ามาเรียน เพราะจะได้เป็นพื้นฐานไปสู่การศึกษาต่อทั้งสายอาชีพและสายสามัญ แต่การส่งเสริมเรื่องอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมตามวิถีของศาสนา เราก็ทำนะครับ เช่น เด็กไทยพุทธ ก็ให้มีการสวดมนต์หน้าเสาธง ของอิสลามก็มีการละหมาดพร้อมกันของนักเรียนทั้งมัธยม และประถม เราจัดให้มีที่ละหมาด

ผู้สัมภาษณ์ มีประเด็นอื่นๆอีกไหม

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีการส่งเสริมอาชีพ โดยการให้เด็กได้เข้าร่วมโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หารายได้ระหว่างเรียน การทำผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้ในโรงเรียนเพื่อสร้างรายได้เช่น ทำน้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ และยังมีโครงการงานอาชีพด้วย

ผู้สัมภาษณ์ เรื่องการให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายการเคารพสิทธิของผู้อื่น โรงเรียนได้ปลูกฝังผ่านกิจกรรมอะไรบ้างครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ เราปลูกฝังผ่านกิจกรรมสถานักเรียนในส่วนของครูเข้าไปร่วมทำกับสถานักเรียน เช่น โครงการโกตาสะอาด เป็นการแบ่งความรับผิดชอบให้เขาได้เรียนรู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคม การปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็จะนำเข้าสู่สถานักเรียน สถานักเรียนก็จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่นี้การกระทบกระทั่งก็จะไม่เกิดกับครู รวมทั้งเป็นการฝึกผู้นำผู้ตามด้วย

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครูวิชาการโรงเรียนในจังหวัดยะลา

ผู้สัมภาษณ์ สวัสดิ์ศรีรับอาจารย์

ผู้ให้สัมภาษณ์ สวัสดิ์ค๊ะ

ผู้สัมภาษณ์ ก่อนอื่นผมต้องขออนุญาตแนะนำตัวเองอย่างเป็นทางการ คอยกันทางโทรศัพท์มา สองสามครั้ง วันนี้ได้เจอตัวจริง ผมเป็นนักศึกษาปริญญาเอกจากมอ.ปัตตานีครับ เรียนสาขาบริหาร การศึกษาครับ กำลังทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมใน สถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ยินดีค่ะ

ผู้สัมภาษณ์ รับงานวิชาการมาก็ปีแล้วครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ตั้งแต่มาอยู่นี้ผอ.ก็ให้ทำงานวิชาการเลยคะ

ผู้สัมภาษณ์ แสดงว่าผอ.ไว้วางใจ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนอยู่บ้านโตเป็นหัวหน้าการเงินคะ

ผู้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับเรื่องความยุติธรรมทางสังคมนี้ น้องยะห์เคยได้ยินคำนี้มาก่อนไหม

ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่เคยคะ ก็ยังงงอยู่

ผู้สัมภาษณ์ น้องเข้าใจว่าอย่างไรในมุมมองของตนเอง

ผู้ให้สัมภาษณ์ ความยุติธรรมทางสังคมคือทุกๆเรื่องที่ต้องให้ความยุติธรรมกับประชาชน ไม่ว่าจะ เป็นการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของคนทุกคนในประเทศ คนไทยต้องมีความเท่าเทียม กันไม่ว่าจะเป็นคนที่นับถือศาสนาใด ต้องได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน

ผู้สัมภาษณ์ แล้วถ้าการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม น้องเข้าใจว่าอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ คือการจัดการศึกษาให้เด็กนักเรียนทุกคนมีความรู้ ได้เรียนหนังสือ ซึ่งก่อนหน้านั้นเด็ก บางกลุ่มเช่นเด็กที่นับถือศาสนาอิสลามก็จะเข้ามาเรียนในระบบการศึกษาน้อย จะเรียนที่ตาฎีกาบ้าง ปอเนาะบ้าง แต่ตอนนี้รัฐบาลได้จัดการศึกษาให้เด็กทุกกลุ่มได้มาเรียนมีการจัดการเรียนอิสลามศึกษา บ้างอะไรบ้างเพื่อให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบโรงเรียน รัฐก็มีการส่งเสริมทุกรูปแบบทั้งโรงเรียนตาฎีกา และปอเนาะ สรุปคือการจัดการศึกษาให้สนองตอบกับคนทุกกลุ่ม เช่นการจัดการศึกษาสองระบบ

ผู้สัมภาษณ์ การจัดการศึกษาในสามจังหวัดบ้านเราคิดว่าส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมสำหรับทุก กลุ่มแล้วยัง

ผู้ให้สัมภาษณ์ คิดว่าเป็นธรรมสำหรับเด็กทุกกลุ่มแล้วแม้แต่เด็กพิการ เด็กพิเศษก็มีโรงเรียนรองรับ ไม่ว่านจะเป็นเด็กชาวเขาหรือเด็กต่างด้าวก็สามารถเข้าเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการก็ดูแลตรงนี้ เป็น อย่างดี เหมือนเด็กที่จบการศึกษามัธยมก็ได้รับการดูแลดีมาก จะมีโควตา มีทุนการศึกษา เพื่อให้ เด็กมุสลิมได้เรียน เพราะในสามจังหวัดนี้เด็กส่วนหนึ่งมีฐานะยากจน แต่ถ้ามีความสามารถก็จะได้รับ ทุนการศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น ทำให้นักเรียนในสามจังหวัดที่เป็นมุสลิม สามารถเข้าไปเรียนร่วมกับกับ เด็กไทยพุทธ ทำให้สามารถเรียนรู้การอยู่ร่วมกันได้

ผู้สัมภาษณ์ เราควรจะดำเนินการอย่างไรบ้างในการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ ต้องเน้นให้ครอบครัวมีส่วนร่วม ด้วยการเอาใจใส่ลูก เช่นช่วยเรื่องการอ่านการเขียน ทางโรงเรียนก็จะคุยกับผู้ปกครองให้ช่วยกันติดตามและเอาใจใส่ลูก ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เพื่อให้เด็กที่เติบโตไปอยู่ร่วมกันในสังคมได้

ผู้สัมภาษณ์ ครับเรื่องการเรียนการสอนล่ะครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ การเพิ่มเติมหลักสูตรท้องถิ่นเข้ามาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน แต่ไม่ควรซ้ำซ้อนกัน สร้างทางเลือกได้แต่ไม่ต้องเอามาจัดซ้ำซ้อนกัน คนที่อยากเรียนศาสนาก็ไปเรียนศาสนา คนที่อยากเรียนสามัญก็มาในโรงเรียนสามัญ ไม่ควรนำมาอยู่ในระบบเดียวกันเพราะจะด้อยคุณภาพต้องมีการบริหารจัดการที่ดีจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เรื่องการให้บริการทางด้านสื่อ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อ เพราะพื้นที่บางแห่งห่างไกลความเจริญ จำเป็นต้องใช้สื่อค่ะ

ผู้สัมภาษณ์ มีอีกไหมครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ อีกเรื่องหนึ่งคือครู สัดส่วนของครูต่อนักเรียนควรแตกต่างจากที่อื่น เนื่องจากสามจังหวัดต้องใช้ความพยายามสูงในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ การดูแลต้องทั่วถึงในเรื่องแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ และอย่างน้อยครูต้องสอนตรงกับสาขาที่จบในวิชาหลักๆ

ผู้สัมภาษณ์ ในความคิดของน้อง คิดว่าใครควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความยุติธรรมทางสังคมครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ อันดับแรกก็คือผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

ผู้สัมภาษณ์ ผู้บริหารควรมีบทบาทอย่างไรครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา จะทำหลักสูตรอะไรก็เชิญกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมหรือการเลือกใช้หนังสือต่างๆในการจัดการเรียนการสอนก็ควรได้ร่วมกันพิจารณา การแก้ปัญหาต่างๆก็ต้องช่วยกัน เช่นที่โรงเรียนจะมีโครงการแก้ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เขตพื้นที่การศึกษาก็มีนโยบายมา ผู้บริหารก็มอบหมายให้ครูประจำชั้นทุกคนช่วยกัน ผู้บริหารต้องรับฟังข้อมูลจากคุณครู เพราะคุณครูจะรู้และเข้าใจข้อมูลของนักเรียนที่อยู่ในการดูแลของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารต้องรับฟังและมอบหมายให้ครูแต่ละคนศึกษาข้อมูลของนักเรียนรายบุคคล เพื่อนำมาแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เช่นการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องรับฟังปัญหาต่างๆจากครู โดยเฉพาะหัวหน้าฝ่ายต่างๆที่รับรู้ปัญหาจากครู

ผู้สัมภาษณ์ ในส่วนของครูล่ะครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ว่าเด็กในห้องของเราเป็นอย่างไร ครูทุกคนต้องรู้จักเด็กตั้งแต่พื้นฐานทางครอบครัว ความเป็นอยู่ สุขภาพของเด็ก ต้องรู้ปัญหาของเด็กเพื่อที่จะ

ช่วยเหลือได้ถูกต้อง เมื่อรู้ข้อมูลของเด็กแล้ว ครูจะต้องส่งเสริมให้เด็กพัฒนาศักยภาพได้มากที่สุด เช่น ส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศในเรื่องที่ถนัด ทำอย่างไรให้เด็กที่อ่อน เก่งขึ้นมาต้องช่วยกันพัฒนา เด็กที่เก่งก็ ส่งเสริมเขาเรื่องวิชาการ เช่นการแข่งขันทักษะต่างๆ เด็กที่ด้อยเราก็ไม่ได้ทอดทิ้ง ทำอย่างไรให้เขาเก่ง ขึ้นมา ต้องหาให้ได้ว่าเขาเก่งเรื่องอะไร ไม่จำเป็นต้องให้เก่งเหมือนเพื่อนคนอื่นนะ เราต้องให้กำลังใจ เพราะกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ ครูไม่ควรใช้คำพูดที่เป็นการดูถูกความสามารถเด็ก เช่น “ถ้านามสกุลนี้ ไม่ได้เรื่องทั้งนั้น”

ผู้สัมภาษณ์ แล้วหน่วยงานต้นสังกัดล่ะครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ในส่วนของ สพฐ.ก็ควรเข้าใจในความแตกต่างของพื้นที่ ในความเป็นสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ เขาน่าจะมีนโยบายในการประเมินผลสัมฤทธิ์ แต่ไม่ใช่เอาผลสัมฤทธิ์ ไปตัดสินทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะพื้นที่ตรงนี้การจัดการศึกษามีความยากลำบากมาก การตัดสินบางอย่างด้วยผลสัมฤทธิ์จึงไม่เป็นธรรม ควรยึดเอาพัฒนาการว่า สอนนักเรียนแล้วมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์หรือไม่เข้ามา กำหนด ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายจึงควรพิจารณาบ้าง อย่าใช้เกณฑ์เดียวกันหมด ให้พิจารณาถึงบริบทของพื้นที่ ที่มีความแตกต่าง การกำหนดนโยบายควรให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เช่น สามจังหวัด หรือเด็กชาวเขาชนเผ่าต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์ น้องคิดว่า นโยบายทางการศึกษาปัจจุบันนี้ เป็นธรรมแล้วยังสำหรับเด็กในจังหวัด ชายแดนภาคใต้

ผู้ให้สัมภาษณ์ หนูคิดว่านโยบายทางการศึกษาเท่าที่เราเอามาปฏิบัติช่วยสร้างโอกาสให้เด็กในพื้นที่ ได้มากโดยเฉพะนโยบายหลายๆอย่างช่วยให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองมากขึ้น เช่นลดเวลา เรียน เพิ่มเวลาว่าง เด็กก็มีความสุข ผู้ปกครองก็เข้ามามีส่วนร่วม อะไรที่ผู้ปกครองช่วยได้เขาก็ช่วย

ผู้สัมภาษณ์ โรงเรียนได้ดำเนินการอย่างไรบ้างครับ ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความ ยุติธรรมทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์ จัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน เช่น การจัดการศึกษาสองระบบ หลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรอิสลามศึกษา การให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามได้ละหมาด ในวัน ศุกร์ก็พาเด็กไปละหมาดที่มัสยิด แล้วก็ในส่วนของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธก็ให้มีการปฏิบัติตาม โรงเรียนวิถีพุทธ เวลาพักกลางวัน เด็กที่นับถือพุทธ ก็สวดมนต์ที่ห้องพุทธศาสนา เด็กที่นับถืออิสลามก็ ละหมาดที่ห้องละหมาดของโรงเรียน ในวันสำคัญต่างๆเด็กพุทธก็ไปวัดเด็กอิสลามก็จะเชิญวิทยากรมา ให้ความรู้ โรงเรียนจัดให้มีทั้งห้องพุทธศาสนา และ ห้องละหมาด เด็กไทยพุทธ จะมีครูพระมาสอน ส่วนเด็กอิสลามก็มีวิทยากรสอนศาสนา

ผู้สัมภาษณ์ เด็กที่มีความต้องการพิเศษนี้ โรงเรียนดูแลอย่างไรครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ในส่วนของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่เราเป็นตัวแทนของศูนย์การศึกษา พิเศษ มีครูที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่งมาช่วยดูแล รวมทั้งมีเด็ก ที่เป็นเด็กเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในส่วน

ของนักเรียนที่ด้อยโอกาส เราก็มีทุนการศึกษาช่วยเหลือทั้งทุนที่เขตพื้นที่จัดมา และทุนของนิคมสร้างตนเองธารโต และกองทุนการศึกษาของอำเภอ การให้การช่วยเหลือเรื่องอาหารเช้า การช่วยเหลือนักเรียนทุพโภชนาการ นอกจากนี้ก็จะช่วยในเรื่องการจัดระบบรับส่งนักเรียน เช่นลานจอดรถเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนมีการสนับสนุนกระเป๋านักเรียนของโรงเรียน การให้เสริมแรงแก่นักเรียนกลุ่มต่างๆที่แสดงความสามารถ ในการทำกิจกรรม การช่วยเหลือเด็กที่ยากจนมากๆเป็นพิเศษ

ผู้สัมภาษณ์ โรงเรียนทำอะไรให้นักเรียนเคารพในความแตกต่าง และอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่าง

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีค่ะ เช่นการจัดกิจกรรมกีฬา การจัดเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ ให้ได้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกันช่วยเหลือกันนอกจากนี้ การจัดให้มีโครงการโรงเรียนคุณธรรมก็ช่วยได้มาก โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม การจัดให้มีโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน การแบ่งเขตความรับผิดชอบ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เขารู้จักการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักหน้าที่ของตนเอง ฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ผู้สัมภาษณ์ โรงเรียนทำอะไรที่ช่วยให้นักเรียนเข้าถึงคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูต้องปลุกฝังให้นักเรียนรักการเรียน พูดให้เด็กอยากมาเรียน ถ้าเด็กอยากมาเรียนแล้วจะทำอะไรก็จะรักในสิ่งที่ทำ ครูเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนรักการเรียน และสร้างแรงจูงใจให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ผู้สัมภาษณ์ มีประเด็นอื่นอีกไหมครับที่อยากเสนอ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่มีแล้วค่ะ รู้สึกว่าพูดเยอะวันนี้ (หัวเราะ)

ผู้สัมภาษณ์ ครับ ขอบคุณน้องเยอะนะคะครับที่สละเวลามาพูดคุยกัน